

รายงานการวิจัย

บทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อย

ในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

The Roles of Subdistrict Chiefs and Village Chiefs on Peace and Order

Maintenance in Moey Wadee District, Roi Et Province

พรเทพ โปธิศรีศาสตร์¹

พัฒนศิลป์ สำเร็จรัมย์²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้นำชุมชนทุกหมู่บ้านในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดจำนวน 258 คน ซึ่งได้มาโดยใช้สูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ด้านการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ด้านป้องกันและปราบปรามบ่อนการพนันและแหล่งอบายมุข ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินตามลำดับ

2. ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นว่าบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

3. นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นว่าบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อยใน

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

² (ผู้ช่วยศาสตราจารย์), อาจารย์ที่ปรึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

เขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การรักษาความสงบเรียบร้อย, อำเภอเมยวดี, จังหวัดร้อยเอ็ด

ABSTRACT

The purposes of this study were to study and to compare the roles of subdistrict chiefs and village chiefs on peace and order maintenance in Moey Wadee district, Roi Et province classified by gender and educational level. The sample of the study was the 258 community leaders of every villages, desired through Taro Yamane's method. The rating scale questionnaire was used as the tool. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test (One way ANOVA), and least significant difference by Scheffe's method.

The results of the study revealed as follows:-

1. The community leaders had opinion on the role of subdistrict chiefs and village chiefs on peace and order maintenance in Moey Wadee district, Roi Et province, was as a whole and in aspects, ranked in order of narcotics control, working in partnership with other agencies, anti-gambling and vice, disaster victims help and safety of life and property aspects, respectively.

2. The community leaders with different genders had opinion on the role of subdistrict chiefs and village chiefs on peace and order maintenance in Moey Wadee district, Roi Et province as a whole with no difference. When considering by aspect, it was found with statistically significant difference at the .05 level on disaster victim's help aspect. On other aspects, it was found no difference.

3. The community leaders with different educational levels had opinion on the role of subdistrict chiefs and village chiefs on peace and order maintenance in Moey Wadee district, Roi Et province as a whole and in aspects with no difference.

Keywords : Village Chiefs on Peace, Moey Wadee District, Roi Et Province

บทนำ

การบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยได้จัดรูปแบบการบริหารในการบริหารเป็น 3 ส่วนสำคัญ คือ การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ลักษณะการอยู่อาศัยของสังคมไทยตั้งแต่ในอดีตลักษณะสังคมชาวบ้านจะอาศัยอยู่กันเป็นกลุ่มก้อน ในแต่ละกลุ่มจะมีหัวหน้าทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองควบคุมดูแลชีวิตความเป็นอยู่และทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามโจรผู้ร้าย ในปัจจุบันแม้สภาพสังคมจะเจริญขึ้นผู้นำที่จะช่วยประสานกับภาครัฐแก้ไขความ

เคือคร้อนเมื่อเกิดภัยพิบัติหรือคนในชุมชนยังจำเป็นต้องมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ทำหน้าที่ในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่ประชาชนในหมู่บ้าน ตำบลอย่างใกล้ชิดดังเดิม

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นของไทยในปัจจุบัน แม้ว่าประเทศไทยได้มีการปรับปรุงการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปโดยรวดเร็ว คล่องตัว และมีประสิทธิภาพ แต่การปกครองท้องถิ่นระดับตำบล หมู่บ้าน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ยังมีหน้าที่เป็นหัวหน้าปกครองราษฎรในเขตตำบลและหมู่บ้านโดยตรง จึงถือได้ว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นตัวแทนหรือเป็นผู้นำของประชาชนอย่างแท้จริง บทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นบุคคลที่ประชาชนให้ความเชื่อถือและมอบความไว้วางใจ ให้เป็นตัวแทนของชุมชน จึงมีบทบาทต่อวิถีชีวิตอยู่ทั่วไปของประชาชนในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของประชาชนในเรื่องต่างๆ เช่น การเจ็บป่วย การทำมาหากิน การศึกษาของบุตรหลาน ภัยอันตรายต่างๆ เช่น โจรผู้ร้าย น้ำท่วม ภัยแล้ง พายุฝน ภัยจากมลภาวะและสภาพแวดล้อมเป็นพิษ เป็นต้น นอกจากนี้ บทบาทสำคัญของกำนันผู้ใหญ่บ้านในฐานะที่เป็นผู้นำของท้องถิ่นอีกบทบาทหนึ่งก็คือ การเป็นผู้นำในการพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาชุมชน การพัฒนาสังคม พัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาสิ่งแวดล้อม พัฒนาการเมือง เป็นต้น

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จึงเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญที่จะสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนและเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญ

ใกล้ชิดกับราษฎร ย่อมทราบว่าราษฎรในท้องถิ่นของตนมีความประสงค์สิ่งใด ควรดำเนินการปกครองหรือบำรุงส่งเสริมอาชีพวิธีใด ราษฎรในหมู่บ้านของตนจึงจะบังเกิดความสุข กำนัน ผู้ใหญ่บ้านคนใดประพฤติดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรมชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนก็ย่อมได้รับการยกย่อง เป็นที่นับถือของราษฎร แต่ถ้ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประพฤติตนไม่เหมาะสม ถือพรอคือพวกกดขี่ข่มเหงราษฎร ใช้อำนาจหน้าที่ในการทุจริต ขาดความยุติธรรมแล้ว ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการในทางปกครองและสร้างความเคือคร้อนให้แก่ราษฎร บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะที่เป็นผู้นำชุมชนเป็นที่ยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อประชาชนในชุมชนคือ การทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหรือเป็นตัวแทนของประชาชนในการติดต่อกับหน่วยงานราชการต่างๆ เพื่อช่วยแก้ปัญหาที่ประชาชนในชุมชนประสบอยู่นอกจากนี้บทบาทที่สำคัญของกำนันผู้ใหญ่บ้านอีกประการหนึ่งคือ การทำหน้าที่เป็นผู้นำชักชวน โน้มน้าวใจให้ประชาชนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองต่างๆ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 8 พ.ศ. 2536 ประกอบกับพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2552 ได้กล่าวถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นบุคคลในพื้นที่ที่มีความใกล้ชิดกับราษฎรในการปฏิบัติงาน ตามกฎหมายและนโยบายของรัฐ เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอซึ่งเป็นส่วน

หนึ่งของราชการบริหาร ส่วนภูมิภาค ที่มีบทบาทหน้าที่ตามลักษณะการปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2457 ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะเป็นผู้ประสานงานระหว่างราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การรักษาความสงบเรียบร้อย ในตำบล และหมู่บ้าน การป้องกันการปราบปรามการกระทำความผิดอาญารวมถึงการดูแลทุกข์ สุข ให้ความช่วยเหลือราษฎร การป้องกันและแก้ไขปัญหาดัง ๆ นอกจากนี้ยังเป็นเจ้าหน้าที่เป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมและจัดการระงับปัญหาความขัดแย้งในท้องถิ่น และยังมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐ ตัวแทนของราษฎรเกี่ยวกับการร้องทุกข์ ความเดือดร้อนของราษฎรเพื่อนำเสนอต่อทางราชการ

รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2542 พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาล เป็นเทศบาล พ.ศ.2542 ผลของกฎหมายเหล่านี้ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาท ในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมากขึ้น รวมทั้งการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตท้องถิ่นนั้นส่งผลให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่เข้าใจว่าอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานทั้งสององค์กรนี้ซ้ำซ้อนกัน โดยอ้างว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลใช้อำนาจซ้ำซ้อนอำนาจของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านหมดความสำคัญและความจำเป็น ในที่สุดขณะเดียวกันหน่วยงานฝ่ายปกครองก็จะต้อง

รักษากำนันผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นมวลชนพื้นฐานไว้ด้วยเพื่อเป็นตัวแทนฝ่ายปกครองขึ้นำการแก้ไขปัญหาสังคมตามแนวทางสันติวิธี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อย ในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อย ในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

สมมติฐานของการศึกษา

1. ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน
2. ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

1. ด้านพื้นที่ การศึกษาคั้งนี้กำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด
2. ด้านเนื้อหา คือ หน้าที่ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกำนัน

ผู้ใหญ่บ้าน ที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 2) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 3) ด้านการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น 4) ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ 5) ด้านป้องกันและปราบปรามบ่อนการพนันและแหล่งอบายมุข

3. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้นำชุมชนทุกหมู่บ้านในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 731 คน ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 301 คน ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จำนวน 215 คน คณะกรรมการพัฒนาสตรี จำนวน 215 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ผู้นำชุมชนทุกหมู่บ้านในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 258 คน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ คือ เพศและระดับการศึกษา ของผู้นำชุมชนทุกหมู่บ้านในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

2) ตัวแปรตาม คือ หน้าที่ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 2) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 3) ด้านการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น

4) ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
5) ด้านป้องกันและปราบปรามบ่อนการพนันและแหล่งอบายมุข

5. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1-30 มีนาคม 2558

วิธีดำเนินการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้นำชุมชนทุกหมู่บ้านในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดจำนวน 731 คน ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 301 คน ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จำนวน 215 คน คณะกรรมการพัฒนาสตรี จำนวน 215 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ผู้นำชุมชนทุกหมู่บ้านในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 101) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 258.53 คน การศึกษานี้จึงเลือกกลุ่มตัวอย่าง 258 คน และสุ่มตัวอย่างจากทุกหมู่บ้านละ 6 คน โดยวิธีเฉพาะเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้นำชุมชนทุกหมู่บ้านในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดจำนวน 1 ฉบับ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อย

โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท์ (Likert)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อย

2. แบบสอบถาม ออกเป็น 2 ตอน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับความมุ่งหมาย และสมมติฐานการศึกษา

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดที่กำหนด อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาแก้ภาษา เนื้อหา ความครบถ้วนถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาและเพื่อให้เกิดความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำเพิ่มเติม

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังหลวง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน

5. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้ (Try-out) มาหาค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อในแต่ละด้าน โดยวิธี Item-total Correlation และทดสอบด้วยสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) เพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

7. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอลงหนังสือจากวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเสนอต่อนายอำเภอ อำเภอเมษวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

2. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาด้วยตนเอง และได้ติดตามเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้ศึกษาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์การตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อยโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไป

เปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยและแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อย จำแนกตามสถานภาพ ใช้ค่า F-test (One way ANOVA) t-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of Item Objective Congruence)

2) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพสถานภาพ ใช้ค่า F-test (One way ANOVA) t-test แบบ Independent Samples และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

สรุปผลการศึกษา

1. ผู้นำชุมชนในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 140 คน (ร้อยละ 54.26) รองลงมา เป็นเพศชาย จำนวน 118 คน (ร้อยละ 45.74) ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

จำนวน 104 คน (ร้อยละ 40.31) รองลงมา มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 102 คน (ร้อยละ 39.53) และมีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 52 คน (ร้อยละ 20.16)

2. ผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.08$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ($\bar{x}=4.20$) ด้านการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ($\bar{x}=4.02$) ด้านป้องกันและปราบปรามบ่อนการพนันและแหล่งอบายมุข ($\bar{x}=3.96$) ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ($\bar{x}=3.95$) และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{x}=3.94$) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เป็นดังนี้

1) ด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมี 4 ข้ออยู่ในระดับมาก และมี 1 ข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การพบปะเยี่ยมเยียนชุมชนหมู่บ้านเป้าหมายและร่วมกิจกรรมเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x}=4.23$) รองลงมา การประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความมั่นใจกับประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ($\bar{x}=4.20$) และการประชุมวางแผนงานร่วมกับประชาชนเพื่อร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ

ในการกำหนดแนวทางและแผนปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.19$) ส่วนข้อที่ผู้นำชุมชนเห็นว่ามีความรู้การปฏิบัติน้อยที่สุดคือ การแนะนำให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ทั้งด้านสาเหตุ การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นกับตนเองและชุมชน ($\bar{x} = 3.37$)

2) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยภาพรวมและทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การรู้จักและเข้าใจสถานการณ์ปัญหา ตลอดจนรู้จักและเข้าใจความต้องการของประชาชนและชุมชน ($\bar{x} = 4.29$) รองลงมา การประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้ประชาชนได้ทราบถึงการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสร้างความมั่นใจให้ประชาชนเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{x} = 4.13$) และการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชน โดยให้ประชาชนได้ทราบสาเหตุของปัญหาต่างๆ ซึ่งทำให้ประชาชนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและชุมชนได้ ($\bar{x} = 4.11$) ส่วนข้อที่ผู้นำชุมชนเห็นว่ามีความรู้การปฏิบัติน้อยที่สุดคือ การประชุมวางแผนงานร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนเพื่อระดมสมอง ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ในการกำหนดแนวทางและแผนปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{x} = 3.86$)

3) ด้านการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น โดยภาพรวมและทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การมีส่วนร่วมช่วยเหลืองานอำเภอ งานพัฒนาด้านต่างๆ เช่น ด้านเกษตร ป่าไม้ การสำรวจข้อมูลต่างๆ ให้กับหน่วยงานอำเภอ ทราบปัญหาและความต้องการให้ช่วยเหลือ ($\bar{x} = 4.18$) รองลงมา การมีส่วนร่วมกับอำเภอรวมกลุ่มประชาชนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จัดตั้งและฝึกอบรมเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติของทางราชการ ($\bar{x} = 4.10$) และการมีส่วนร่วมและเป็นผู้ประสานงานทุกอย่างกับคนในชุมชน ทำกิจกรรมต่างๆ ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ($\bar{x} = 3.93$) ส่วนข้อที่ผู้นำชุมชนเห็นว่ามีความรู้การปฏิบัติน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมกับหน่วยงานด้านสาธารณสุข ดำเนินการเผยแพร่และให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ ป้องกันการแพร่ของโรคระบาด หรือโรคอื่นๆ ($\bar{x} = 3.87$)

4) ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ โดยภาพรวมและทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การซักซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นนับพลันเพื่อให้เกิดทักษะและความคล่องตัวในการปฏิบัติ ($\bar{x} = 4.02$) การมีส่วนร่วมในการพิจารณาตั้งงบประมาณให้เพียงพอต่อการบรรเทาสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นอย่างเพียงพอและเหมาะสม ($\bar{x} = 3.99$) และการดำเนินการ

ร่วมกับประชาชน ขจัดสิ่งกีดขวางการระบายน้ำ จัดหาพื้นที่รองรับน้ำ เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง ($\bar{x} = 3.94$) ส่วนข้อที่ผู้นำชุมชนเห็นว่ามียกระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดคือการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชน โดยให้ประชาชนติดตามสภาพอากาศ และการแจ้งเตือนภัยต่างๆ เพื่อให้ประชาชน ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ($\bar{x} = 3.90$)

5) ด้านการป้องกันและปราบปรามบ่อนการพนันและแหล่งอบายมุข โดยภาพรวมและทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การชี้แจงข้อราชการด้านการป้องกันและปราบปรามบ่อนการพนันและแหล่งอบายมุขแก่ราษฎรเป็นประจำ ($\bar{x} = 4.20$) รองลงมาการรายงานเรื่องทุกข์ร้อนของลูกบ้านอันเกิดจากการพนันและแหล่งอบายมุขให้กับทางราชการทราบเพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป ($\bar{x} = 4.11$) และการทำตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกบ้านโดยไม่ยุ่งเกี่ยวกับการพนันและอบายมุขต่างๆ ($\bar{x} = 4.04$) ส่วนข้อที่ผู้นำชุมชนเห็นว่ามียกระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ การดูแลรณรงค์ ส่งเสริมให้ลูกบ้านปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ($\bar{x} = 3.75$)

3. ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นว่าบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

4. ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นว่าบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะผู้ปกครองท้องที่ที่ได้รับการเลือกตั้ง จากประชาชนในเขตตำบล หมู่บ้าน จึงมีศักยภาพสูงในการระดมความร่วมมือ ร่วมใจ จากประชาชน กลุ่มองค์กรต่างๆ หน่วยงานราชการ และองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาเขตพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน ในรูปของประชาคมตำบล หมู่บ้านซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโกลกิน พลกุล (2547: 8) ได้กล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์ พ.ศ. 2547 ว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ยังเป็นกลไกสำคัญของรัฐในส่วนภูมิภาค ระดับตำบล หมู่บ้าน หากการปกครองตำบล หมู่บ้าน แข็งแกร่ง ประเทศย่อมมั่นคง ภารกิจบำบัดทุกข์ บำรุงสุขของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในสถานการณ์ พ.ศ. 2547 ต้องใช้หลักการบริหาร

กิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางปฏิบัติหน้าที่ และยังคงสอดคล้องกับการศึกษาของ ชาญ คำวรรณ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนภายหลังปี พ.ศ.2537 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการ ป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย เห็นได้ ชัดเจนว่าถึงแม้มีการจัดตั้งองค์การบริหาร ส่วนตำบลขึ้นมาแต่จากการทำงานของทั้งสองหน่วยงานนี้ไม่เกิดการซ้ำซ้อนกันแต่อย่างใด กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นทั้งหมดตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ.2537 ซึ่งไม่มีกำหนดให้ สมาชิกสภาตำบลมีหน้าที่เกี่ยวกับการรักษา ความสงบเรียบร้อยอยู่เลย ในขณะที่ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 มาตรา 27 บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจหน้าที่ในการ ป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยในเขต ท้องที่ของตนได้ ดังนั้นหากไม่มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านอาจมีความสับสนวุ่นวายการรักษา ความสงบเรียบร้อย

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าผู้นำ ชุมชนมีความคิดเห็นว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้านมี บทบาทในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไป น้อยคือ ด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รองลงมาคือด้านการทำงานร่วมกับ หน่วยงานอื่น ด้านป้องกันและปราบปราม

บ่อนการพนันและแหล่งอบายมุข ด้านการ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติ และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การที่ผลการศึกษาเป็น เช่นนี้แสดงให้เห็นว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้านได้ ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่พึง พอใจของราษฎร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ โภคิน พลกุล (2547: 8) ได้กล่าวถึงแนว ทางการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านใน สถานการณ์ พ.ศ. 2547 ว่า ต้องใช้หลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทาง ปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ ด้านการบริการประชาชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้านควรเอาใจใส่ดำเนินการ ช่วยเหลือและดูแลประชาชน อย่างเต็มกำลัง ความสามารถเพื่อจะให้ประชาชนได้รับความ สะดวก รวดเร็ว ในการติดต่อราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านควรช่วยเหลือและสนับสนุนการ ปฏิบัติงานของทุกกระทรวง กรม และ หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพราะการบริการ ประชาชนถือเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่ง ด้าน การปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านควรแนะนำตักเตือนและดูแล ราษฎรมีให้กระทำการผิดกฎหมาย รวมถึง ชี้แจงข้อราชการต่างๆ ที่ประชาชนพึงรู้ ให้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่เป็นหัวหน้าชุดรักษา ความสงบเรียบร้อยประจำหมู่บ้าน และ อำนาจความสะดวกในด้านต่างๆ แก่ ประชาชน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและป่าไม้ม ดำเนินการดูแลรักษา อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้มใน ตำบล หมู่บ้านให้อยู่ในสภาพที่มีความอุดม สมบูรณ์และ เมื่อพบว่าป่าไม้มในเขตท้องที่ถูกร

บุกรุกทำลายให้รายงานอำเภอ หรือเจ้าหน้าที่ ตำรวจทราบ โดยเร็ว และการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายป่าไม้ ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ให้ดำเนินการร่วมมือกับทางจังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่ โดยเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ประชาชนในพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน ตลอดจนข้อมูลปัญหาความต้องการ (Demand Side) ทรัพยากรในการ ให้ความช่วยเหลือ (Supply Side) เพื่อนำไปร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาถึงระดับฐานราก และ แก้ไขปัญหาลังคมและความยากจนต่อไป ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ดำเนินการกระตุ้นปลุกจิตสำนึกให้ ชุมชนตื่นตัว ให้เกิดมีกระแสสังคมต่อต้านยาเสพติด การสร้างความร่วมมือกับประชาคมหมู่บ้านและตำบล โดยเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ในการรวมพลังต่อต้านยาเสพติดทุกรูปแบบและเฟ้าระวังการแพร่ระบาดด้วย และด้านการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ดำเนินการร่วมมือกับทางราชการ มีการปราบปรามผู้มีอิทธิพลด้วยการสอดส่องดูแลความประพฤติของลูกบ้าน มิให้ประพฤติดนเป็นผู้ มีอิทธิพลหรือมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล และดูแลสถานประกอบการต่างๆ ใน พื้นที่และให้ความร่วมมือ ในการแจ้งเบาะแส ข้อมูล ข่าวสาร ปัญหาความเดือดร้อนที่เกิด จากกลุ่มผู้มีอิทธิพลรวมถึงการใช้มาตรการทางสังคมต่อกลุ่มผู้มีอิทธิพล

2. ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นว่าบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับการ

รักษาความสงบเรียบร้อยในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน และผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นว่าบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้นำชุมชนทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีความคิดเห็นว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีความสามารถในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกันกับผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นเหมือนกันคือเห็นว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีความสามารถในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายความว่าชุมชนให้การยอมรับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในฐานะที่เป็นผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เตือนใจ แวงงาม (2534 : 57-58) ที่กล่าวว่า ผู้นำที่มีตำแหน่งหน้าที่ที่จะต้องดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจที่กำหนดไว้ ต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถมีบทบาทสำคัญและมีอิทธิพลในฐานะเป็นผู้แนะนำบุคคลอื่นๆ ในองค์การให้ทำงานจนประสบความสำเร็จ ซึ่งต้องแสดงบทบาทได้แก่ บทบาทในการเปลี่ยนแปลงงาน ผู้นำมักจะมิบทบาทหรือเป็นตัวการสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ในหน่วยงานเพราะมีอิทธิพลเหนือคนอื่นๆ จำนวนมาก บทบาทในการรับผิดชอบงาน ผู้นำไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบงานหรือจะต้อง

มีตำแหน่งสูงสุดในหน่วยงาน จึงไม่ต้องรับผิดชอบใดๆ อย่างที่เกี่ยวกับงานเสมอไป และบทบาทในการสร้างค่านิยมประชาธิปไตย ผู้นำได้มาซึ่งอำนาจจากการตัดสินใจของตนเองและการตกลงยินยอมของกลุ่มบุคคล ซึ่งเป็นผู้ตาม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1) ด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กำนัน ผู้ใหญ่บ้านควรแนะนำให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ทั้งด้านสาเหตุ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นกับตนเองและชุมชนให้มากยิ่งขึ้น

2) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน กำนัน ผู้ใหญ่บ้านควรมีการประชุมวางแผนงานร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนเพื่อระดมสมอง ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ในการกำหนดแนวทางและแผนปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้มากยิ่งขึ้น

3) ด้านการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านควรมีส่วนร่วมกับหน่วยงานด้านสาธารณสุข ดำเนินการเผยแพร่ และให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ ป้องกันการแพร่ของโรคระบาด หรือโรคอื่นๆ ให้มากยิ่งขึ้น

4) ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านควรแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชน โดยให้ประชาชนติดตามสภาพอากาศ และการแจ้งเตือนภัยต่างๆ เพื่อให้ประชาชน ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

5) ด้านการป้องกันและปราบปรามบ่อนการพนันและแหล่งอบายมุข กำนัน ผู้ใหญ่บ้านควรดูแล รมรงค์ ส่งเสริมให้ลูกบ้านปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

ข้อเสนอแนะในการนำศึกษาครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

2) ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

3) ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพที่เหมาะสมสำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

จากเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาจึงเห็นความสำคัญของบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อย จึงได้ศึกษาบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทในการทำงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เกศราภรณ์ สัตยาชัย. 2546. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ของกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2543. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สิริยาสาสน์.
- _____ . 2546. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.
- ราชกิจจานุเบกษา. 2537. พระราชบัญญัติสถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537. (2537, 2 ธันวาคม). ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา. เล่ม 111 ตอนที่ 53 ก
- ราชกิจจานุเบกษา. 2457. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อาสาธาภิบาลดินแดน.
- สมิต สัจฉกร. 2546. การต้อนรับและบริการที่เป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สายธาร.
- สุนันท์ ดิษฐกัญจน์. 2550. ความพึงพอใจของผู้บริหารของสำนักสรรพากรพื้นที่สาขาตะโหมด จังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.